

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 40/2016)

София, 12 октомври 2016 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 06.10.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Цени	9
4.1	Зърнени и маслодайни култури	9
4.2	Плодове и зеленчуци.....	10
	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области.....	12

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 06.10.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

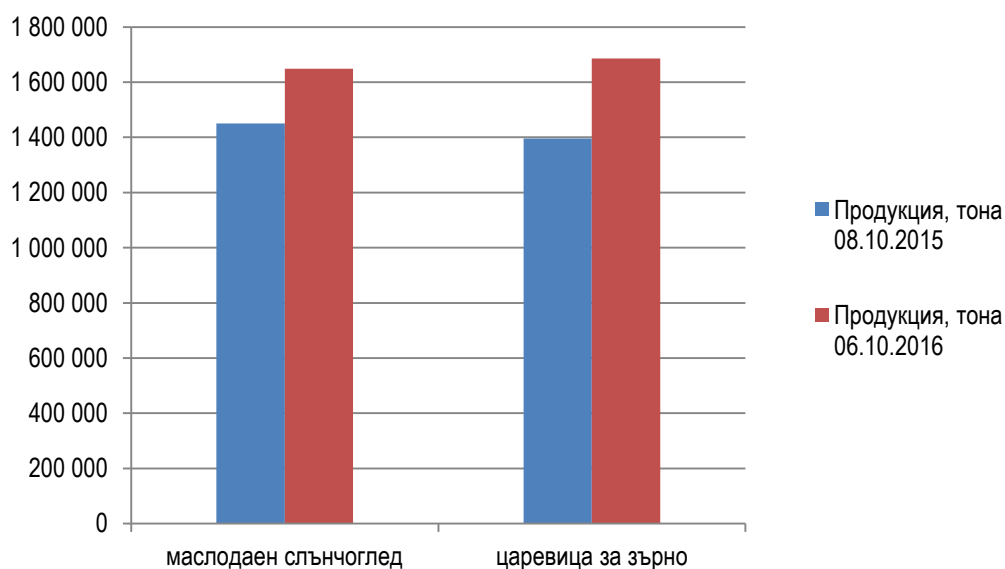
По оперативни данни, към 06.10.2016 г. са прибрани 1 649,3 хил. тона маслодаен слънчоглед и 1 685,8 хил. тона царевица. Продукцията от слънчоглед е с близо 14% повече спрямо отчетената по същото време на 2015 г., което се дължи на комбинация от по-бърз темп на прибиране на реколтата (96% реколтирани площи, при 90% година по-рано) и по-висок среден добив (с около 6%). При царевичата увеличението на производството на годишна база е с 20,7%, като е свързано изцяло с нарастване на реколтираните площи към този момент.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 06.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	06.10.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 606 621	7 331 295	96,0%	1 649 280	225	0,3%	7,5%	13,7%	5,6%
царевица за зърно	4 231 689	3 269 607	77,0%	1 685 765	516	-0,3%	23,6%	20,7%	-2,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 06.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Оперативните данни към 06.10.2016 г. сочат ръст на производството на картофи и дини спрямо същия период на 2015 г., съответно с 6,6% и 18,7%. Същевременно, при продукцията от домати, пипер и пъпеша се наблюдава спад с между 1,6% и 7,2% на годишна база, най-съществен при пъпешите.

Към момента отчетеният среден добив от пипер, дини и пъпеша е с между 1,8% и 19,5% по-висок спрямо реколта `2015, а този от картофи и домати - съответно с 1,2% и 5,2% по-нисък.

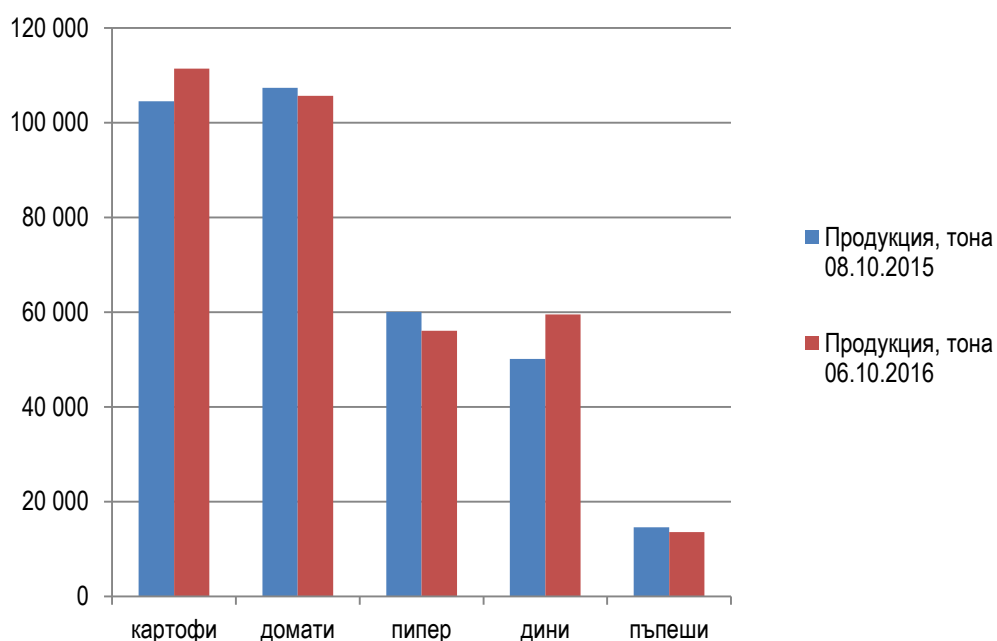
Реколта от пролетници към 06.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	06.10.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	120 621	86 893	111 443	1 283	-1,3%	8,0%	6,6%	-1,2%
домати	44 721	41 049	105 675	2 574	-0,1%	3,8%	-1,6%	-5,2%
пипер	39 103	37 554	56 066	1 493	-11,6%	-8,3%	-6,7%	1,8%
дини	30 493	29 630	59 518	2 009	5,3%	3,2%	18,7%	15,1%
пъпеша	13 418	12 796	13 574	1 061	-19,7%	-22,4%	-7,2%	19,5%
фасул	34 118	31 188	4 450	143	15,8%	17,5%	20,0%	2,1%
градински грах	19 123	17 073	6 497	381	36,0%	62,8%	79,5%	10,4%
леща	19 402	19 402	2 527	130	23,9%	29,1%	25,7%	-3,0%
соя	145 258	123 637	16 414	133	-46,1%	-34,7%	-26,1%	13,7%
ориз	93 270	7 900	5 205	659	-16,6%	-45,7%	-45,1%	1,1%
овес	107 717	97 717	21 536	220	-16,6%	-2,8%	14,3%	17,6%
сорго	28 981	16 149	3 513	218	-30,3%	-34,9%	-53,2%	-28,1%
шарен слънчоглед	79 222	56 455	10 433	185	-31,4%	-21,7%	0,2%	28,5%
царевица силажна	168 275	159 289	352 413	2 212	-5,8%	7,5%	30,6%	21,4%
пролетен ечемик	30 976	30 871	9 132	296	-66,1%	-59,6%	-55,0%	11,7%
фуражен грах	105 569	104 303	40 588	389	30,9%	87,2%	57,6%	-15,8%
захарно цвекло	883	*	*	*	4104,8%	-	-	-
памук	34 073	5 310	251	47	97,5%	-	-	-
лен	900	825	61	74	28,6%	17,9%	-12,9%	-26,0%
тютюн ориент.	48 915	44 838	5 987	134	-31,8%	-36,4%	-33,2%	5,5%
тютюн Бърлей	6 110	5 466	794	145	-39,3%	-43,0%	-67,5%	-43,1%
тютюн Вирджиния	36 578	33 040	4 786	145	-17,6%	-11,0%	4,9%	17,9%

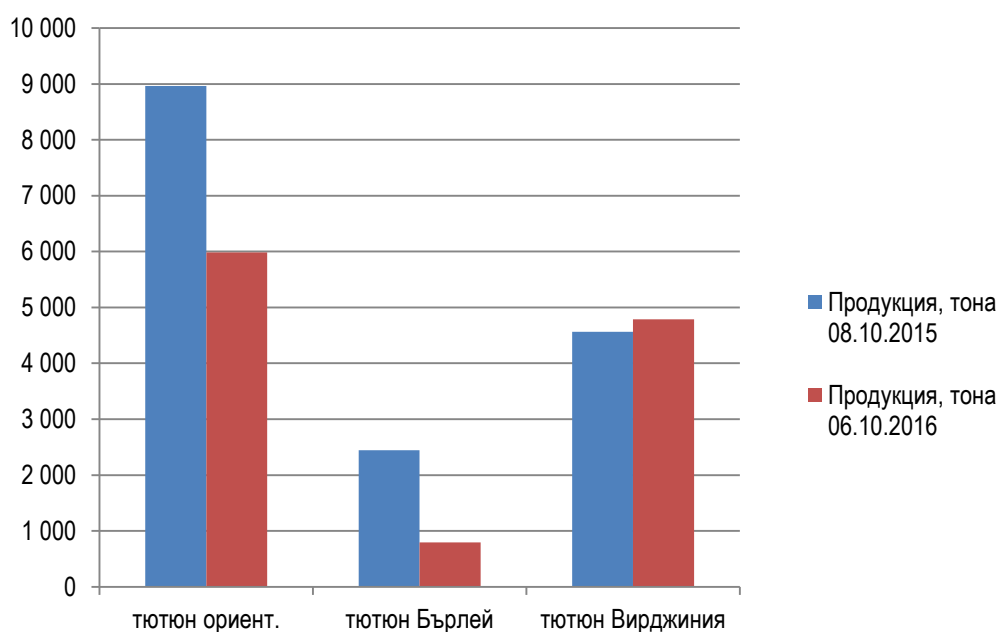
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 06.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

**Продукция от основни сортове тютюн към 06.10.2016 г., сравнено със същия
период на 2015 г.**

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Към 06.10.2016 г. събраната продукция от кайсии и малини е съответно с 6,2% и 9,3% повече спрямо отчетената по същото време на 2015 г. От друга страна, производството на ягоди, сливи, ябълки, праскови, круши, вишни и череша намалява с между 1,7% и 22% на годишна база.

На този етап продукцията от десертни и винени лозя е съответно с 6,3% и 13,4% под нивата отпреди една година, в резултат от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Продукцията от маслодайна роза нараства с 44,5% на годишна база, а тази от лавандула – с 8%.

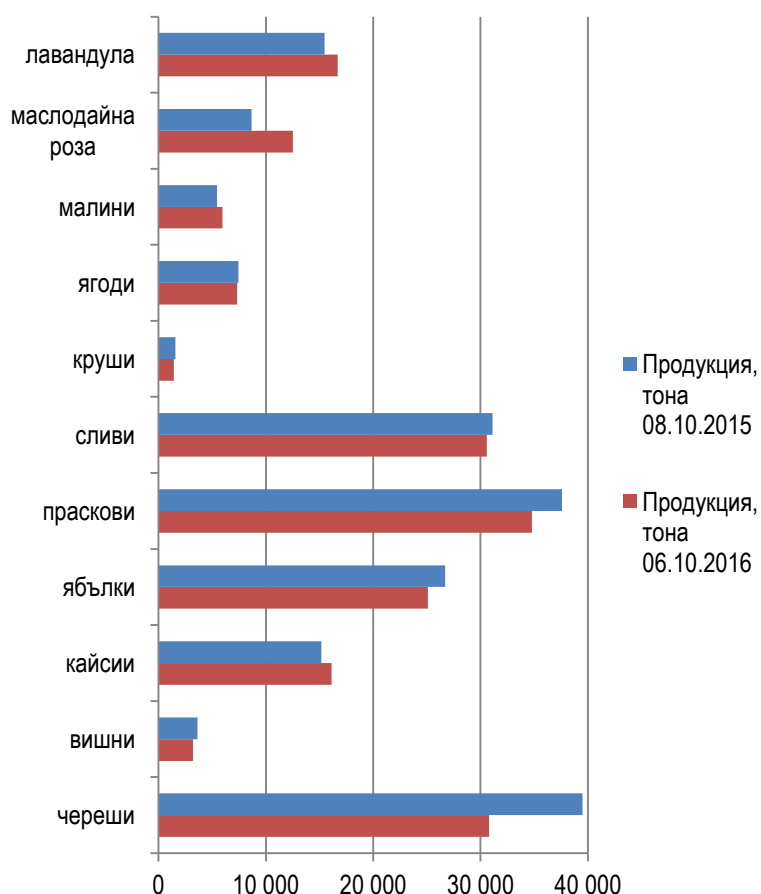
Засега по-значително увеличение на средния добив спрямо реколта `2015 се отчита при маслодайната роза (с 44,9%), а намаление - при ябълките, черешите и крушите (с между 15,6% и 21,1%).

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 06.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

	06.10.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 712	72 833	30 794	423	2,2%	-2,8%	-22,0%	-19,7%
вишни	13 684	11 225	3 213	286	3,4%	-2,8%	-11,8%	-9,5%
кайсии	28 418	26 596	16 119	606	2,6%	2,8%	6,2%	3,2%
ябълки	48 480	32 092	25 106	782	1,9%	11,4%	-6,0%	-15,6%
праскови	42 470	42 214	34 780	824	-1,4%	-1,4%	-7,5%	-6,2%
сливи	62 011	58 012	30 573	527	-3,2%	3,1%	-1,8%	-4,7%
круши	4 321	3 129	1 437	459	-2,2%	17,7%	-8,1%	-21,9%
ягоди	10 256	10 050	7 324	729	-4,7%	-5,4%	-1,7%	3,8%
малини	17 452	15 356	5 949	387	17,9%	23,2%	9,3%	-11,4%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	52 077	16 695	321	6,9%	10,0%	8,0%	-1,5%
лозя винени	508 799	364 831	188 948	518	-5,1%	-4,3%	-13,4%	-9,4%
лозя десертни	49 765	41 933	22 006	525	-2,1%	-3,8%	-6,3%	-2,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

**Производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 06.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 06.10.2016 г. е извършена предсеитбена подготовка на 7 306 584 дка, а дълбока оран – на 3 015 867 дка, при съответно 8 347 801 дка и 4 643 968 дка година по-рано.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., засетите площи с есенници изостават с между 12,9% (при маслодайната рапица) и 57,6% (при ръжта).

**Засети площи с есенници към 06.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г., дка**

Култура	08.10.2015	06.10.2016	Изменение, %
пшеница	2 623 512	2 239 539	-14,6%
ечемик	429 802	264 219	-38,5%
маслодайна рапица	1 363 781	1 187 946	-12,9%
ръж	11 867	5 030	-57,6%
тритикале	20 610	13 430	-34,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 03.10. – 09.10.2016 г. през Пристанище Варна¹ са изнесени 22,9 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общият износ на пшеница през порта от началото на пазарната 2016/17 година до момента нараства с 8,6% на годишна база, до 814,4 хил. тона, а този на рапица – над три пъти, до 181,7 хил. тона. Същевременно, износет на ечемик е с 91% под миналогодишния.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07. – 09.10.2015	04.07. – 09.10.2016	Изменение
пшеница	749 635	814 350	8,6%
ечемик	66 838	6 035	-91,0%
рапица	59 080	181 726	207,6%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица – реколта `2016.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

По оперативна информация, от началото на новата 2016/17 маркетингова година до 09.10.2016 г. през Пристанище Варна са изнесени общо 19,9 хил. тона слънчоглед (при липса на експорт за същия период на 2015 г.). Към този момент износет на царевица през порта е с 34,5% по-малко на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09. – 09.10.2015	01.09. – 09.10.2016	Изменение
царевица	46 869	30 705	-34,5%
слънчоглед	0	19 907	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 37/2016, ще бъде

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през юли 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 09.10.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 37/2016, ще бъде направена към средата на м. октомври 2016 г., след публикуване на данните от Националния статистически институт.

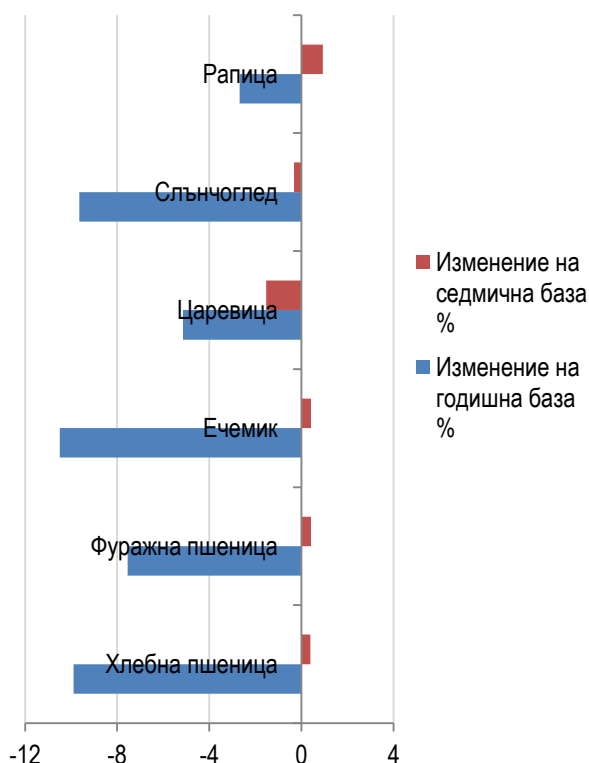
4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 05.10.2016 г. средните изкупни цени на фуражната пшеница, слънчогледа и царевичата отбелязват седмично повишение в рамките на 0,4 – 1,2%, докато при хлебната пшеница се наблюдава понижение с 0,4%. Изкупните цени на ечемика и рапицата се задържат на нивата от предходната седмица.

Като цяло, изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е в границите от 3,5% (рапица) до 10,8% (ечемик).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 05.10.2016 г.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 05.10.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	07.10.2015	28.09.2016	05.10.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	283	255	254	-9,9	-0,4
Фуражна пшеница	268	245	246	-8,6	0,4
Ечемик	268	239	239	-10,8	0,0
Царевица	269	258	261	-4,1	1,2
Слънчоглед	684	618	623	-9,6	0,8
Рапица	677	653	653	-3,5	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 07.10.2016 г. средните цени на едро на круши, праскови, зелен пипер, десертно грозде и оранжерийни домати се покачват с между 1,9% и 19,9% на седмична база. От друга страна, при търговията на едро с ябълки и картофи се отчита поевтиняване, съответно с 1% и 4,8%. Средната цена на едро на домати (полски) остава на нивото от предходната седмица.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., средните цени на едро на ябълки, зелен пипер и полски домати бележат спад с между 4% и 8,5%, докато тези на картофите и оранжерийните домати са съответно с 9,1% и 13,6% по-високи.

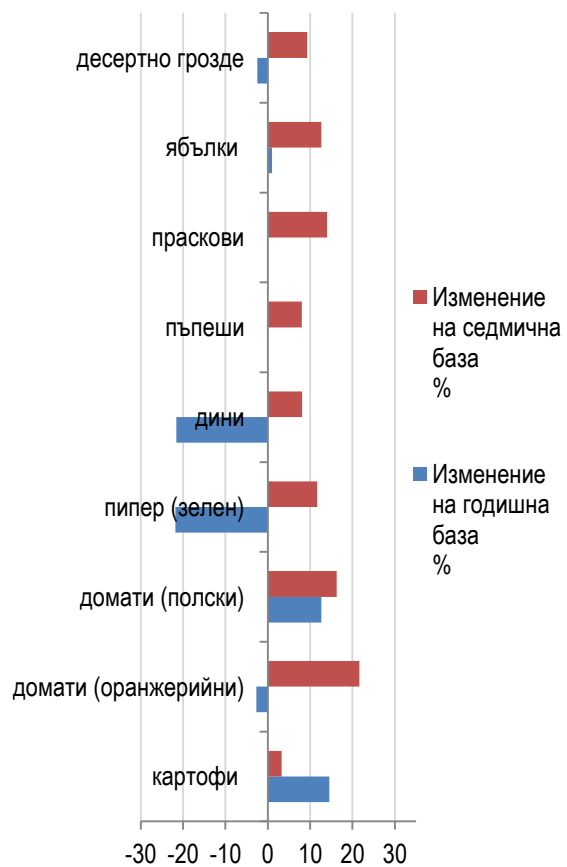
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 07.10.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

	09.10.2015	30.09.2016	07.10.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,55	0,63	0,60	9,1	-4,8
домати (оранжерийни)	1,54	1,46	1,75	13,6	19,9
домати (полски)	1,17	1,07	1,07	-8,5	0,0
пипер (зелен)	0,99	0,86	0,93	-6,1	8,1
дини	0,52	0,40	*	*	*
пъпеши	*	0,94	*	*	*
череша	*	*	*	*	*
ябълки	1,01	0,98	0,97	-4,0	-1,0
праскови	*	1,30	1,40	*	7,7
сливи	*	*	*	*	*
круши	*	1,60	1,63	*	1,9
десертно грозде	*	1,17	1,40	*	19,7

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 07.10.2016 г.**

Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	1240	100.00%	123	99
Бургас	340580	0	340580	100.00%	56432.2	166
Варна	404396	0	399376	98.76%	83353.1	209
Велико Търново	485556	0	482040	99.28%	131786.87	273
Видин	395520	0	390720	98.79%	87824	225
Враца	432065	1372	417727	96.99%	108900	261
Габрово	33280	0	29020	87.20%	4985	172
Добрич	810885	0	798585	98.48%	215988.5	270
Кърджали	2150	0	1690	78.60%	272.4	161
Кюстендил	9055	0	5595	61.79%	1032.5	185
Ловеч	133336	0	122240	91.68%	25215	206
Монтана	349255	0	343769	98.43%	78168	227
Пазарджик	58880	0	58880	100.00%	7964	135
Перник	50385	0	32600	64.70%	4831.5	148
Плевен	745708	0	741207	99.40%	211017.5	285
Пловдив	238937	1200	232697	97.88%	31433.25	135
Разград	247020	1727	245293	100.00%	60159	245
Русе	456149	275	455265	99.87%	110322.07	242
Силистра	368162	543.4	367618.6	100.00%	93369.29	254
Сливен	227100	100	227000	100.00%	34192	151
Смолян		0				
София-град	58139	0	26210	45.08%	4901.88	187
София	95140	0	49805	52.35%	8132	163
Стара Загора	420241	0	395716	94.16%	70393.26	178
Търговище	237865	0	212787	89.46%	44959.84	211
Хасково	343090	0	300590	87.61%	48225.05	160
Шумен	309718	263	309055	99.87%	66572	215
Ямбол	360743	2493.5	343989.4	96.02%	58726.4	171
ОБЩО	7614595	7974	7331295	96.38%	1649279.6	225

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0	2625	29.36%	599.4	228
Бургас	15750	0	14540	92.32%	5370.2	369
Варна	158245	0	133227	84.19%	53762.2	404
Велико Търново	310617	0	241551	77.76%	143092	592
Видин	124485	0	78335	62.93%	34830	445
Враца	378066	0	339989	89.93%	160229	471
Габрово	81800	0	3570	4.36%	1073	301
Добрич	961717	0	717260	74.58%	384315	536
Кърджали	1805	0	1555	86.15%	531	341
Кюстендил	3175	0	1315	41.42%	375.5	286
Ловеч	106153	0	79472	74.87%	34141	430
Монтана	161127	0	78377	48.64%	42946	548
Пазарджик	10790	0	3780	35.03%	2474	654
Перник	6507	0	550	8.45%	196	356
Плевен	689894	0	605529	87.77%	323564	534
Пловдив	60240	0	55040	91.37%	33537.57	609
Разград	183360	59	171380	93.50%	66423.8	388
Русе	245408	0	208326	84.89%	129215.74	620
Силистра	269510	57.62	249853.5	92.73%	122622.19	491
Сливен	42300	0	29600	69.98%	24548	829
Смолян	735	0	285	38.78%	99.2	348
София-град	32261	0	310	0.96%	87.5	282
София	28726	0	150	0.52%	60	400
Стара Загора	49059	171.4	34442	70.45%	13292.8	386
Търговище	103441	0	54628	52.81%	22269.8	408
Хасково	14250	0	13950	97.89%	10312.5	739
Шумен	175758	1140	145862	83.53%	73913	507
Ямбол	8998	0	4105	45.62%	1885	459
ОБЩО	4233117	1428	3269607	77.26%	1685765.4	516

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	13680				
Бургас	641360	66833	88734	40233	80580
Варна	451467	356299	215499	25099	265848
Велико Търново	393786	71590	126800	71450	137080
Видин	178000				3200
Враца	518739	4200	4200	4200	245720
Габрово	9900				9900
Добрич	572394				656280
Кърджали	1160				250
Кюстендил	14910	2100	2100	2100	8760
Ловеч	25000				
Монтана	275700	73000	249500	35000	32450
Пазарджик	2730				20500
Перник	110671	4000	4000		20630
Плевен	710004	215293	200293	200293	310460
Пловдив	213050	28000	28000	28000	46745
Разград	361774	183960	188650	22400	21420
Русе	406917	179687	312887	138210	92016
Силистра	491550	491550	491550	491550	406550
Сливен	195800	25000	25000	25000	81850
Смолян					
София-град	18510				4410
София	61700				
Стара Загора	365822	66632	59365		130453
Търговище	153780	90880	90880	75700	70060
Хасково	322840	10780	6780	3780	25470
Шумен	398600	130100	160050	60990	150800
Ямбол	396740				194435
ОБЩО	7 306 584	1 999 904	2 254 288	1 224 005	3 015 867

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	2100				1200
Бургас	134550	4550			144060
Варна	145940	15308			47171
Велико Търново	136355	11183			63843
Видин	82610	8770		800	22260
Враца	141885	6710		200	35345
Габрово	8100	1600		300	6400
Добрич	213506	6553			94713
Кърджали					
Кюстендил	1650	120	1030	200	4860
Ловеч	3000				14640
Монтана	114651	12525		1030	29810
Пазарджик	2730				
Перник	15820	800			13790
Плевен	317985	67188	200	300	112600
Пловдив	60970	8120	1500	2700	38500
Разград	149280	18580			111955
Русе	191610	16620			84382
Силистра	99300	19600		2200	73260
Сливен	700				35300
Смолян					
София-град	2710	3120			7950
София	30630	1460	500	400	5770
Стара Загора	101116	18082	1800	410	52111
Търговище	90860	6810		1700	42130
Хасково	18370	3000		590	29370
Шумен	158300	23520		2600	67480
Ямбол	14811	10000			49046
ОБЩО	2 239 539	264 219	5 030	13 430	1 187 946